

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА
щодо виконання Регіональним центром
з надання безоплатної вторинної правової допомоги
у Тернопільській області
річного плану діяльності на 2022 рік
у II кварталі

Ціль 1. Підвищення рівня правової свідомості, культури та освіченості людей.

1.1. Підвищення спроможності людей самостійно ідентифікувати правові потреби та правові проблеми.

2.1. Підвищення готовності людей докладати зусиль для вирішення правових проблем.

Ціль 2. Мотивація та стимулювання людей до вирішення правових проблем у правовий спосіб, зокрема за допомогою механізмів системи надання безоплатної правової допомоги.

2.1. Підвищення рівня обізнаності людей про систему надання безоплатної правової допомоги.

2.3. Мінімізація бар'єрів доступу до послуг безоплатної правової допомоги.

Ціль 3. Забезпечення вирішення проблем людей у правовий спосіб за допомогою існуючих та розвитку нових механізмів.

3.1. Підвищення ефективності системи надання безоплатної правової допомоги та сприяння ефективності інституцій, з якими вона взаємодіє.

Ціль 4. Розвиток на базі системи БПД механізмів, спрямованих на недопущення порушень прав людини, яка знаходиться у контакті чи конфлікті із законом (в адміністративному та кримінальному процесі).

4.1. Забезпечення раннього доступу до БВПД особам на етапі затримання, досудового розслідування, під час судового процесу та здійснення ефективного захисту їх прав.

Система безоплатної правової допомоги Тернопільщини максимально забезпечує доступ до правової допомоги. Введення воєнного стану не призвело до обмежень прав суб'єктів на безоплатну правову допомогу, гарантованих Законом України «Про безоплатну правову допомогу». Безоплатна правова допомога надається у порядку та за наявності підстав, визначених законом.

Саме у цей нелегкий час важливо, щоб люди знали куди звертатися за правовою допомогою у разі потреби та вміли захищати свої порушені права. Сервіси для отримання безоплатної правової допомоги дистанційно:

- зателефонувати за безкоштовним номером системи БПД 0 800 213 103. За цим номером надаються консультації та роз'яснення з правових питань, додаткові відомості про надання безоплатної правової допомоги тощо. Дзвінки зі стаціонарних та мобільних телефонів у межах України безкоштовні;
- скористатися мобільним застосунком «Безоплатна правова допомога», завантаживши його через Google Play чи App Store за посиланням <https://bit.ly/3hwwgqR>, або завантажити мобільний застосунок «Твоє право», перейшовши за посиланням <https://bit.ly/3iorbKE>;
- у месенджерах Телеграм <http://legalaids.gov.ua/telegram.html> та Вайбер <http://legalaids.gov.ua/viber.html>;
- переглянути правові консультації на довідково-інформаційній платформі WikiLegalAid, що розміщена за адресою www.wiki.legalaids.gov.ua.
- у кабінеті клієнта на сайті системи БПД <https://cabinet.legalaids.gov.ua/>.

Підвищення спроможності людей самостійно ідентифікувати правові потреби та правові проблеми

Фахівці Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області (далі – Регіональний центр) докладають максимум зусиль для підвищення спроможності людей самостійно ідентифікувати правові потреби та проблеми, зменшення рівня правового нігілізму населення, стимулювання правомірної поведінки, а також посилення спроможності системи безоплатної правової допомоги Тернопільщини на засадах клієнтоорієнтованості та інклюзивності. Працівники проводять інформаційно-роз'яснювальні правопросвітницькі заходи з дітьми та молоддю в

зкладах освіти, культури, спрямовані на формування розуміння правової держави, на підвищення правової культури та освіченості населення.

1 червня з нагоди Дня захисту дітей директор Регіонального центру Ірина Хондогій разом з Регіональним представником Уповноваженого ВРУ з прав людини у Тернопільській області Володимиром Воловником та прокурором відділу захисту інтересів дітей та протидії насильству Тернопільської обласної прокуратури Ольгою Фігель відвідали Тернопільський обласний комунальний дитячий будинок для дітей шкільного віку. Під час круглого столу присутні обговорили особливості правового захисту неповнолітніх, практичну реалізацію пілотного проєкту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення», а також навели приклади найбільш поширених кримінальних правопорушень, які вчиняють останні та види відповідальності дітей та їх батьків за вчинені правопорушення. *Посилання на сторінку у facebook.*

Зустріч з педагогами та вихованцями Тернопільського обласного комунального дитячого будинку для дітей шкільного віку

Регіональний центр тривалий час плідно співпрацює з юридичним факультетом Західноукраїнського національного університету. Навчання,

тренінги, лекції, практика та стажування студентів, спільні правопросвітницькі заходи – далеко не повний перелік напрямків партнерства. Так, **28 червня** менеджер з якості Регіонального центру Віталій Сольський зустрівся з викладачами та студентами юридичного факультету ЗУНУ. Під час заходу юрист інформував присутніх про гарантії реалізації конституційних прав та свобод людини, ознайомив з основними положеннями Закону України «Про безоплатну правову допомогу», акцентував увагу на реалізацію системою БПД пілотного проекту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення».

Регіональний центр активно долучається до проведення інформаційно-просвітницьких заходів, тематичних кампаній, акцій із залученням державних установ з питань протидії домашньому насильству, гендерної рівності, захисту прав дитини від насильства в сім'ї, протидії торгівлі людьми. **22 червня** директор Регіонального центру Ірина Хондогій взяла участь у засіданні Тернопільської обласної координаційної ради з питань сім'ї, гендерної рівності, запобігання домашньому насильству та протидії торгівлі людьми. Під час заходу детально обговорили координацію діяльності установ та закладів області для розв'язання соціальних проблем внутрішньо переміщених осіб в умовах воєнного стану. *Посилання на сторінку у facebook.*

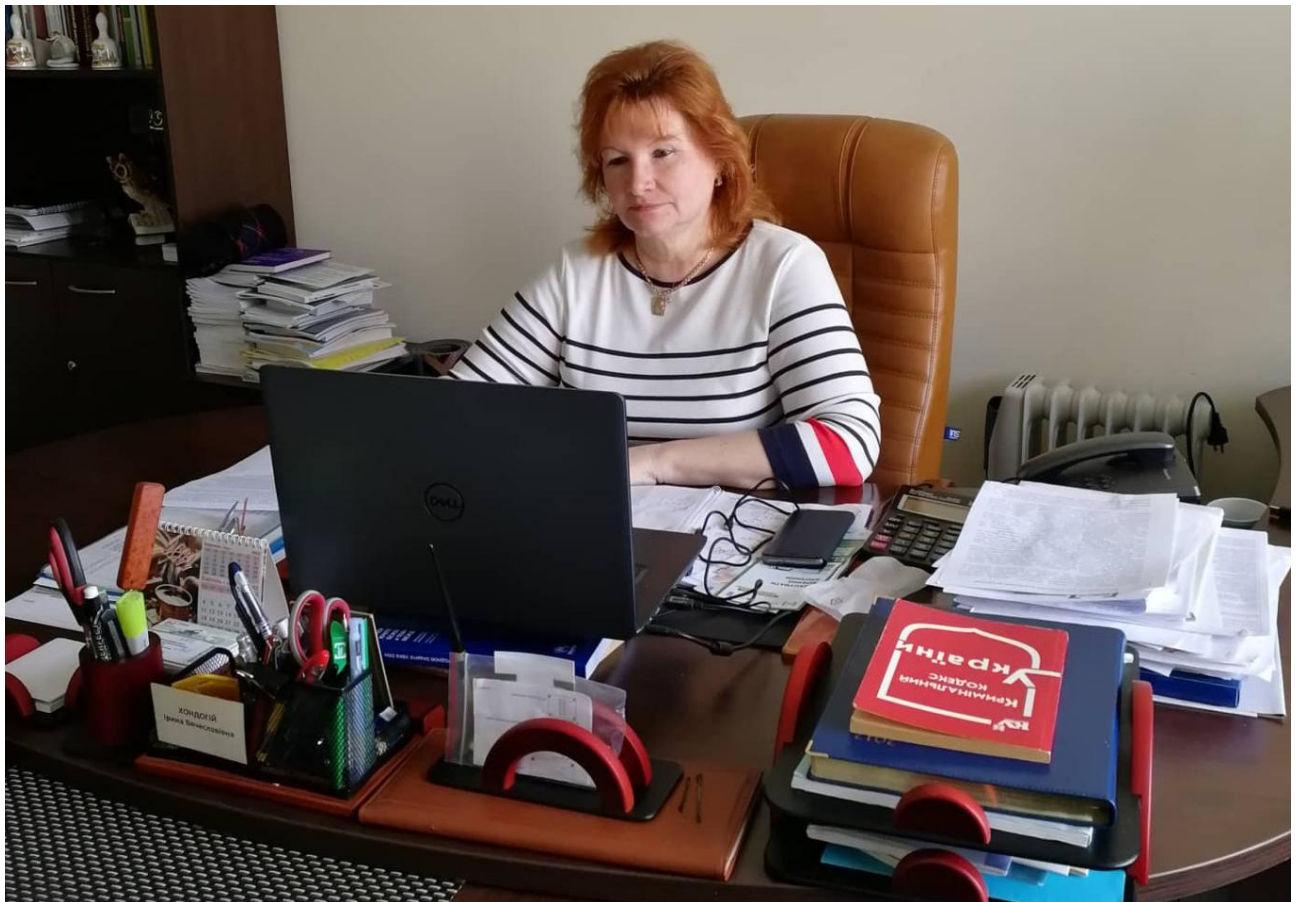

Засідання обласної координаційної ради з питань сім'ї, гендерної рівності, запобігання домашньому насильству та протидії торгівлі людьми

Регіональний центр бере активну участь у проведенні правопросвітницьких заходів, зокрема семінарів, зустрічах з жителями

територіальних громад, з колективами підприємств, організацій, представниками органів самоорганізації населення та ін. з актуальних правових питань відповідно до інтересів цільової аудиторії щодо роз'яснення змісту ключових реформ з метою підвищення правової обізнаності населення щодо захисту прав та законних інтересів.

27 травня директор Регіонального центру Ірина Хондогій взяла участь в навчанні для представників 5 мультидисциплінарних команд, які надають соціально-психологічні послуги, правову допомогу особам, що постраждали внаслідок військової агресії Російської Федерації, організованому Головним Управлінням Національної соціальної сервісної служби в Тернопільській області. Захід відбувся в рамках проекту «Інтегрована підтримка через міждисциплінарні мобільні команди», організованим Міжнародним благодійним фондом «Українська фундація громадського здоров'я» у співпраці та фінансової підтримки Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ). *Посилання на сторінку у facebook.*

Онлайн - навчання міждисциплінарних мобільних команд

Працівники системи БПД проводять правопросвітницькі заходи щодо організації та забезпечення роботи консультаційних пунктів доступу до безоплатної правової допомоги для потенційних суб'єктів права на безоплатну

вторинну правову допомогу (далі - БВПД) в місцях їх перебування, з метою навчання людей вміти захищати свої права.

17 травня фахівці Регіонального центру та Тернопільського місцевого центру з надання БВПД відвідали два заклади закритого типу, це Петриківський обласний геріатричний пансіонат та Петриківський обласний комунальний дитячий будинок-інтернат. Оскільки в геріатричному пансіонаті зараз проживають внутрішньо переміщені особи, то директор центру Юрій Гордєєв проінформував про право ВПО на безоплатну правову допомогу, а щодо дитячого будинку-інтернату, то було досягнуто домовленості про спільну роботу шляхом підписання Меморандуму про співпрацю, а також роботу консультативного пункту на базі даної установи. Крім того, забезпечили інформаційну присутність системи БВПД у закладах, розмістили плакати та інформаційні буклети, що стосуються актуальних правових питань. *Посилання на сторінку у facebook.*

Зустріч в Петриківському обласному геріатричному пансіонаті

Зустріч в Петриківському обласному комунальному дитячому будинку-інтернаті

Введення воєнного стану в Україні внесло зміни в повсякденне життя, але це не має впливати на доступ людей до правової допомоги. Саме тому, фахівці Регіонального центру проводять інформаційно - просвітницькі кампанії з питань формування толерантного ставлення до людей, у тому числі недискримінації за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, сімейного та майнового стану, місця проживання, за мовними та іншими ознаками. Зокрема, тут мова йде про кампанії з питань протидії домашньому насильству, гендерної рівності, щодо популяризації у суспільстві культури створення безбар'єрного простору, з протидії боулінгу та інше.

Підвищення готовності людей докладати зусиль для вирішення правових проблем.

На довідково-інформаційній платформі правових консультацій «WikiLegalAid» на постійній основі складаються та розміщуються консультації, які підтримуються в актуальному стані з урахуванням змін в законодавстві та судової практики. Крім того, дана інформація розробляється за принципом найбільш частих запитів від клієнтів до системи БПД. За звітний період було розміщено 4 правові консультації.

Фахівцями центру розроблено та розповсюджується інформаційний буклет для використання під час проведення заходів правопросвітницького та інформаційного характеру з метою популяризації довідково-інформаційної платформи правових консультацій «WikiLegalaid».

Щодо реалізації проекту «Волонтер БПД», то Регіональний центр співпрацює з 8 волонтерами, які провадять свою діяльність в сфері інформування громадян про систему безоплатної правової допомоги.

Так, протягом II кварталу 2022 нашими волонтерами забезпечено проведення інформування населення про систему БПД, розповсюджено друкованої продукції, перенаправлено клієнтів, які потребують правової допомоги до місцевого центру та бюро правової допомоги.

Підвищення рівня обізнаності людей про систему надання безоплатної правової допомоги

З метою підвищення рівня обізнаності людей із системою БПД та створення її позитивного іміджу Регіональним центром проводяться загальнодержавні правопросвітницькі заходи та інформаційні кампанії щодо права громадян на безоплатну правову допомогу.

Так, **1 червня** з нагоди Дня захисту дітей та до 10-річчя створення Координаційного центру за надання правової допомоги, як старту формування системи БПД в цілому, фахівці Регіонального та місцевих центрів долучилися до проведення правопросвітницького заходів. *Посилання на сторінку у facebook: посилання 1, посилання 2, посилання 3.*

Заходи до Дня захисту дітей

Проведення правопросвітницького заходу разом з волонтерами в Українському домі

Правопросвітницький захід на Театральному майдані до 10-річчя Координаційного центру

10 червня директор Регіонального центру Ірина Хондогій виступила в ефірі Українського радіо Тернопіль, де розповіла про систему безоплатної правової допомоги, зокрема про 10-річчя роботи Координаційного центру, про успішні справи в період воєнного стану, про правову допомогу внутрішньо переміщеним особам та інше. *Посилання на сторінку у facebook.*

Виступ Ірини Хондогій в ефірі Українського радіо Тернопіль

Регіональним центром щомісяця здійснюється підготовка та подання матеріалів для висвітлення на офіційному сайті системи БПД з врахуванням тематичної спрямованості Комунікативного плану. Так, на сайті було опубліковано 14 новин про діяльність Регіонального та місцевих центрів, 3 успішні справи надання БВПД та 6 юридичних консультацій тощо.

Фахівці забезпечують інформаційний супровід сторінки центру в соціальній мережі Фейсбук, зокрема було розміщено 107 публікацій та опубліковано 13 авторських матеріалів в інтернет - виданнях регіону. Крім того, **14 червня** директор Регіонального центру Ірина Хондогій дала інтерв'ю телеканалам Тернопіль 1 та ІНТБ на актуальні питання про систему БПД. Також в друкованому виданні «Досьє 102» було розміщено 4 публікації щодо надання правової допомоги ВПО, успішні справи системи БПД та реалізація пілотних проєктів «Барнахус» і «Програма відновлення для неповнолітніх, підозрюваних у вчиненні кримінального правопорушення».

З метою популяризації дистанційних сервісів доступу до БПД та можливості отримання правової допомоги для клієнтів поширено 340 тематичних інформаційних матеріалів (буклетів, плакатів, інформаційних видань). Також проведено 3 моніторинги місцевих центрів щодо інформаційної присутності у медіа.

Регіональний центр організовує та проводить спільні заходи (круглі столи, семінари, робочі зустрічі) з неурядовими установами, громадськими організаціями, благодійними фондами. Кожна особа, яка перебуває в закладах закритого типу, таких як колонії, ізолятори тимчасового утримання, геріатричні центри, інтернати, психіатричні заклади, соціально-реабілітаційні центри має право на безоплатну правову допомогу. Саме питання захисту прав людей, що знаходяться у таких установах та правову допомогу внутрішньо переміщеним особам обговорювали **10 травня** під час круглого столу у Регіональному центрі, участь в якому окрім керівництва системи БПД Тернопільщини брали участь регіональний представник Уповноваженого ВРУ з прав людини в Тернопільській області Володимир Воловник та начальник Головного Управління Національної соціальної служби в Тернопільській області Наталія Найчук. *Посилання на сторінку у facebook.*

Круглий стіл щодо захисту прав людей, які перебувають в закладах закритого типу

Крім того, керівництво Регіонального центру систематично бере участь у проведенні тренінгів з прав людини для представників органів місцевого самоврядування з питань удосконалення організації ними надання БПД, лекцій для працівників органів державної влади тощо.

18 травня директор Регіонального центру Ірина Хондогій стала спікером на тренінгу для представників органів місцевого самоврядування. Вона розповіла учасникам тренінгу про «Програму відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення в Україні», котра діє вже понад 3 роки. Питання є важливим для представників територіальної громади, оскільки переважна більшість з них безпосередньо контактують з неповнолітніми, які перебувають в групі ризику для вчинення правопорушень. *Посилання на сторінку у facebook.*

Ірина Хондогій під час онлайн тренінгу з представниками ОМС

З метою безбар'єрного доступу громадян до центрів з надання БВПД вхід було обладнано пандусами та кнопками виклику. Також фахівці системи БПД забезпечують інформаційну та цифрову безбар'єрність, за допомогою сучасних сервісів правову допомогу можна отримати дистанційно. Крім того, за потребою працівники системи БПД перенаправляють клієнтів до партнерів у разі, якщо особа не належить до суб'єктів надання БВПД.

Підвищення ефективності системи надання безоплатної правової допомоги та сприяння ефективності інституцій, з якими вона взаємодіє

Менеджер з якості Регіонального центру здійснив 24 моніторинги дотримання адвокатами стандартів якості БВПД в кримінальному процесі, а також БВПД у цивільному, адміністративному процесах та представництва у кримінальному процесі. Проводяться спостереження за роботою адвокатів в судах першої та апеляційної інстанцій.

Регіональним центром із застосуванням механізмів моніторингу оцінки якості надання БВПД у цивільному та адміністративному процесах також здійснюється моніторинг діяльності МЦ та бюро правової допомоги в частині оцінювання якості послуг БВПД, що ними надаються. Проведено 13 таких моніторинрів.

Крім того, **27 травня** було проведено практикум для юристів МЦ щодо якості складання письмових консультацій, **10 червня** організовано навчання фахівців відділу організації надання БВПД Регіонального центру та забезпечено участь працівників та адвокатів у трьох навчальних тренінгах на базі міжрегіональних ресурсно-комунікаційних платформ.

Навчання фахівців відділу організації надання БВПД

10 травня відбулася зустріч із Регіональним представником ВРУ з прав людини у Тернопільській області Володимиром Воловником, під час якої було обговорено механізми доступу до правосуддя осіб, які перебувають в закладах

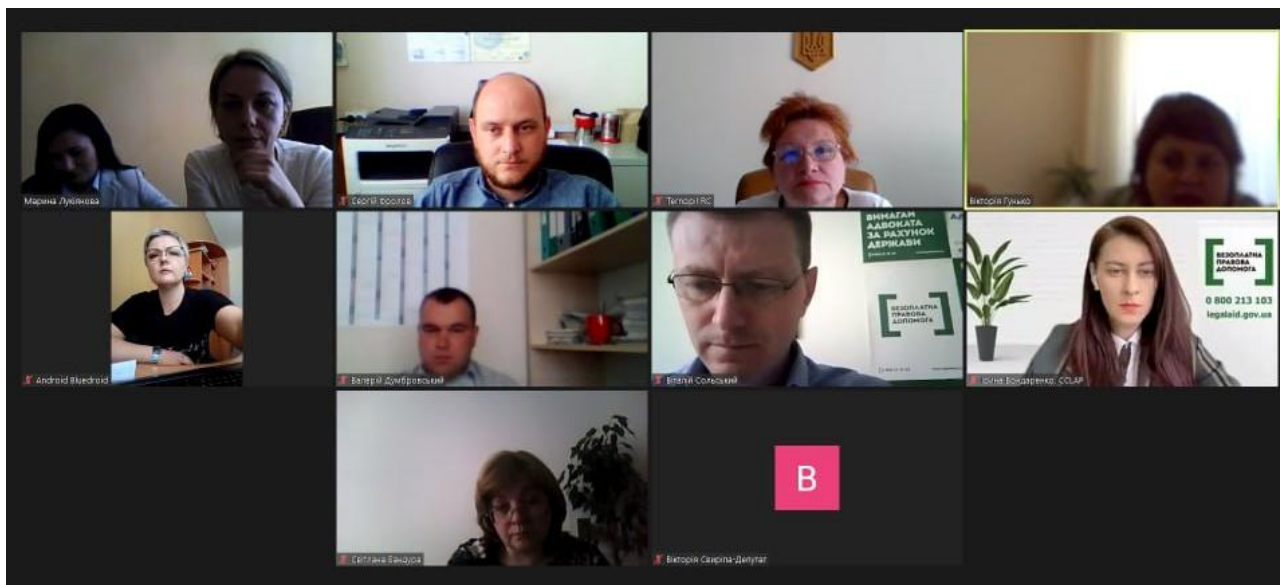
закритого типу, зокрема розповсюдження інформаційних матеріалів про систему безоплатної правової допомоги.

*Зустріч із Регіональним представником ВРУ з прав людини у Тернопільській області
Володимиром Воловником*

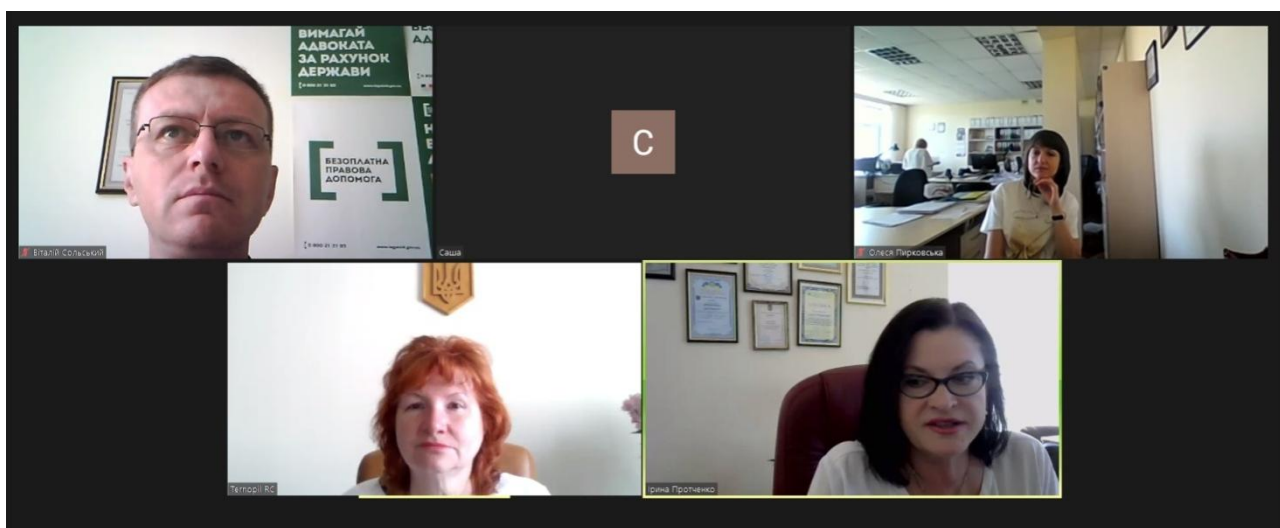
Регіональний центр на постійній основі поширює серед громадян інформацію про механізм надання допомоги в забезпеченні доступу осіб до медіації центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги та взаємодії центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги з надавачами послуги медіації.

Так, в рамках реалізації «Програми відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні злочину», директор Регіонального центру Ірина Хондогій **6 травня** зустрілася з першим заступником Тернопільської обласної прокуратури Олександром Божком щодо практичних аспектів застосування проекту. Також **17 травня** відбувся круглий стіл в онлайн режимі з РЦ у Вінницькій області щодо обміну досвідом та взаємодією з прокуратурою з питань даної Програми. *Посилання на сторінку у facebook.*

Круглий стіл з РЦ у Вінницькій області

17 червня було проведено онлайн круглий стіл з РЦ у Чернігівській області, під час якого учасники обговорили проблемні питання в рамках реалізації пілотного проекту. *Посилання на сторінку у facebook.*

Круглий стіл з РЦ у Чернігівській області

Забезпечення раннього доступу до БВПД особам на етапі затримання, досудового розслідування, під час судового процесу та здійснення ефективного захисту їх прав

Регіональний центр проводить інформаційно-роз'яснювальні та комунікаційні заходи серед органів уповноважених здійснювати затримання, арешт чи взяття під варту осіб. **26 квітня** фахівці центру провели робочу зустріч із представниками ГУНП в Тернопільській області, де обговорили права затриманих осіб, порядок залучення захисника та порядок надання БПД.

Крім того, проведений спільний захід із суб'єктами інформування центру щодо дотримання вимог Порядку інформування центрів з НБВПД про випадки затримання, адміністративного арешту або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.

Разом з тим, фахівці Регіонального центру провели три спільні заходи із Регіональними представниками Уповноваженого ВРУ з прав людини, працівниками управління дотримання прав людини ГУНП в Тернопільській області, іншими правозахисними організаціями щодо запобігання порушенню прав людини.

Велика увага приділяється виїзним правопросвітницьким заходам у місцях несвободи. Так, працівники системи БПД провели три заходи щодо організації роботи консультаційних пунктів доступу до безоплатної правової допомоги в місцях несвободи різних типів та сфер, в т.ч. в установах виконання покарань та виправних колоніях: Збаразька ВК (№63), Чортківська УВП (№26).